

GR Sociaal
Sociale Dienst Drechtsteden X Drechtwerk

Planning voor procedure:

Algemeen Bestuur: 7 december 2023

VOORSTEL ALGEMEEN BESTUUR

Soort notitie: Besluit innovatieve aanpak		Datum 16 november 2023
Portefeuillehouder Jaco van Erk	MTlid/Opgavemanager Alex Buchinhoren Linda Vonk	Steller Daisy Grönefeld

Onderwerp

Pilot interventieprogramma Powerful Ageing

Voorstel

- Instemmen de pilot van het interventieprogramma Powerful Ageing
- Instemmen met het organiseren van een regionale informatiesessie voor gemeenteraadsleden, waarin HRC hun aanpak toelicht.

Bevoegdheid

Algemeen Bestuur (op grond van artikel 12 van de GR Sociaal)

Samenvatting

De Sociale Dienst Drechtsteden wil dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. Daarmee geven we uitvoering aan de Wet maatschappelijke ondersteuning. Ouderen die het programma Powerful Ageing volgen blijven langer zelfstandig wonen. Door dit interventieprogramma worden en blijven ouderen fitter en vitaler. Er wordt gewerkt aan de explosieve spierkracht. Deze spierkracht zorgt ervoor dat ouderen meer activiteiten in en om het huis zelf kunnen blijven doen. Ook ervaren zij minder eenzaamheid. Zo kunnen zij actief mee blijven doen in de maatschappij. Door deze interventie en het werken aan de explosieve spierkracht kan de inzet van andere maatwerkvoorzieningen, zoals huishoudelijke ondersteuning, traplift en scootmobiel, worden voorkomen of uitgesteld.

Toelichting op het voorstel

Aanleiding

Het doel van de Wmo is zorgen dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig thuis blijven wonen en blijven meedoen aan de maatschappij. Oftewel zorgen voor zelfredzaamheid en participatie. Vanuit de Wmo kunnen er diverse maatwerkvoorzieningen worden verstrekt om inwoners hierbij te ondersteunen. Echter de huidige vorm van ondersteunen zorgt er in sommige gevallen juist voor dat voornamelijk ouderen minder zelf blijven en gaan doen. Activiteiten die zij niet meer kunnen uitvoeren, worden gecompenseerd door een hulpmiddel of een andere vorm van ondersteuning. Hierbij is dus sprake van symptoombestrijding. Zo kunnen inwoners langer thuis blijven wonen, maar wel met (diverse vormen van) ondersteuning vanuit de Wmo. Denk hierbij met name aan huishoudelijke ondersteuning, een traplift en een scootmobiel. Door het toekennen van deze ondersteuning versnellen wij eigenlijk de achteruitgang van de spierkracht en maken we inwoners meer afhankelijk. Inwoners hoeven namelijk steeds minder in beweging te komen, omdat de dagelijkse taken worden overgenomen. Dit vergroot ook de kans op de groeiende behoefte aan meer en zwaardere ondersteuning.

Om vanuit de inzet op preventie zelfredzaamheid en participatie te stimuleren, is het belangrijk dat we ons gaan richten op een andere manier van ondersteunen van onze inwoners. De focus verschuift hiermee van symptoombestrijding naar het bevorderen en herstellen van het zelfstandig functioneren van ouderen in hun eigen leefomgeving. Zogenaamde herstelgerichte ondersteuning, oftewel reablement. Dit kunnen we vormgeven door het aanbieden van een gericht bewegingsprogramma

onder begeleiding van fysiotherapeuten aan inwoners die voor het eerst een beroep doen op huishoudelijke hulp, een scootmobiel en/of een traplift vanuit de Wmo.

Als er een nieuwe melding van een inwoner binnenkomt bij de Wmo zal HRC (de aanbieder van het interventieprogramma Powerful Ageing) eerst een intake doen. Bij deze intake zullen zij beoordelen of een inwoner geschikt is voor deelname aan het interventieprogramma. Er zijn diverse exclusiecriteria (zie hiervoor het plan van aanpak). Als blijkt dat een inwoner geschikt is voor deelname, dan is dit interventieprogramma voorliggend (bij nieuwe cliënten) op andere maatwerkvoorzieningen binnen de Wmo, bijvoorbeeld huishoudelijke ondersteuning, traplift en/of scootmobiel. Dit interventieprogramma is namelijk de goedkoopst passende adequate oplossing. Als een inwoner niet wil deelnemen aan dit interventieprogramma, ondanks dat het een passende voorziening is, dan wordt er ook geen andere maatwerkvoorziening verstrekt.

Beoogd resultaat

Cliënten die de interventie hebben doorlopen blijven langer zelfstandig thuis wonen en onafhankelijk(er) van hulp en ondersteuning.

Argumenten

1.1. Zelfredzaamheid en participatie onder inwoners bevorderen

Door het inzetten op preventie en niet op compensatie, kunnen we ervoor zorgen dat inwoners langer zelfstandig thuis blijven wonen en blijven meedoen in de maatschappij. Door te werken aan explosieve spierkracht blijven inwoners fitter en vitaler. Hierdoor kunnen zij zelf meer in en om het huis blijven doen en actiever blijven in de maatschappij. Zo wordt ook de eenzaamheid verminderd.

1.2. Zorgen voor een kanteling in paradigma bij inwoners

Een maatwerkvoorziening vanuit de Wmo wordt pas ingezet als blijkt dat de eigen mogelijkheden van inwoners, hun sociaal netwerk of een algemene voorziening onvoldoende ondersteuning bieden. Er wordt dus eerst een beroep gedaan op (het vergroten van) eigen kracht en zelfredzaamheid. Voor de houdbaarheid van de Wmo moet er een culturomslag komen van claimgericht denken naar benutten en vergroten van eigen kracht. Het interventieprogramma Powerful Ageing kan hieraan bijdragen, doordat er wordt ingespeeld op de individuele motivatie. Zo laten niet veel mensen zich motiveren om langer zelf het huishouden te doen, maar zij zijn wel gemotiveerd om zo lang mogelijk onafhankelijk te blijven. Zo willen zij zelf hun zaken blijven regelen, activiteiten met kleinkinderen blijven ondernemen, zelf de trap op komen, op de fiets naar dorp of stad kunnen of toch dat extra kopje koffie 's ochtends kunnen pakken.

1.3. Ondersteuning vanuit Wmo beschikbaar houden voor kwetsbare inwoners

Het leveren van ondersteuning door zorgaanbieders staat onder druk, vanwege personeelstekorten. Zo is er bij huishoudelijke ondersteuning al sprake van een wachtlijst. Om ondersteuning vanuit de Wmo beschikbaar te houden voor de kwetsbare inwoners, moeten andere inwoners van de Drechtsteden minder beroep gaan doen op deze ondersteuning. Bij ongeveer 60% van de nieuwe Wmo aanvragen (voor huishoudelijke ondersteuning, traplift en scootmobiel) kunnen we het interventieprogramma Powerful Ageing inzetten. Zo blijven de maatwerkvoorzieningen beschikbaar voor de kwetsbare inwoners.

1.4. Wmo financieel beheersbaar houden

Om uitvoering aan de Wmo te kunnen blijven geven en dit op de lange termijn ook financieel beheersbaar te houden, willen we inzetten op preventie. De stijgende ondersteuningsbehoefte leidt tot stijgende kosten en een toenemende vraag naar ondersteuning. De stijgende vraag komt door de vergrijzing en is ook duidelijk zichtbaar sinds de invoering van het abonnementstarief in 2019. De verwachting is dat een stijging, zonder maatregelen, de komende jaren zal doorzetten. Het Wmo voorspelmodel van de VNG laat dit beeld ook zien. De kosten voor het inzetten van het interventieprogramma Powerful Ageing zijn lager, dan de gemiddelde kosten per cliënt voor huishoudelijke ondersteuning.

1.5. Een raadsessie waarbij raadsleden de aanpak kunnen horen, zien en ervaren leidt tot groter draagvlak

De aanpak kan de indruk geven van een bezuiniging, terwijl de insteek vooral vanuit positieve gezondheid wordt gezocht. Door raadsleden mee te nemen in een fysieke sessie waarin ze zelf de aanpak kunnen ervaren en vragen kunnen stellen, zal het draagvlak onder gemeenteraden hoger zijn dan wanneer zij via een informatiebrief worden geïnformeerd.

Kanttekeningen

1.1. Succes van de interventie afhankelijk van individuele motivatie cliënt

De motivatie van de inwoner om deel te nemen aan het interventieprogramma is bepalend voor de mate van succes. Bij verwijzing naar Powerful Ageing wordt dan ook voornamelijk ingezet op het motiveren van de inwoner om deel te nemen. Als dit niet of onvoldoende lukt, moet in sommige gevallen wellicht alsnog een andere maatwerkvoorziening worden ingezet.

1.2. Risico op toenemend aantal bezwaren

Cliënten worden niet gedwongen om aan deze interventie mee te doen. Echter dat wil niet zeggen dat de Sociale Dienst Drechtsteden dan de inwoner van een andere maatwerkvoorziening moet voorzien, als uit zorgvuldig onderzoek is gebleken dat deze interventie op een passende manier bijdraagt aan de behoefte aan ondersteuning van zelfredzaamheid en participatie. Net als bij andere ondersteuning vanuit de Wmo is het uitgangspunt dat adequate en passende ondersteuning wordt verleend. Hierbij staat het te bereiken doel voorop en niet de aangevraagde voorziening. Dit uitgangspunt kan er wel voor zorgen, dat als een inwoner hier geen gebruik van wil maken en meent hier een goede motivatie voor te hebben (of recht te hebben op), dat er meer bezwaren kunnen komen. De Sociale Dienst Drechtsteden zorgt voor een zorgvuldig onderzoek en onderbouwing bij individuele besluiten. Daarnaast wordt er aandacht besteed aan de communicatie richting inwoners voor het creëren van draagvlak.

Consequenties

Financiële consequenties

Zie het plan van aanpak.

Personele en organisatorische consequenties

Niet van toepassing.

Juridische consequenties

Het voornemen om met reablement aan de slag te gaan is al eerder benoemd in de herijking. Onder meer in de toelichting op de Verordening. Ook in de nog vast te stellen beleidsregels komt dit terug. Daarnaast zullen de beschikkingen in lijn worden gebracht met deze aanpak.

Relatie met andere beleidsvelden, organisaties en duurzaamheid

Vanuit de zeven gemeenten wordt lokaal ook valpreventie aangeboden. Echter valpreventie richt zich op een bredere doelgroep. Hierbij wordt voornamelijk gewerkt aan algemene gezondheid en het verbeteren van het evenwicht. Hiermee blijven dus kracht en uithoudingsvermogen op peil. Echter het interventieprogramma Powerful Ageing richt zich op explosieve spierkracht die nodig is voor het verbeteren van het functioneren bij dagelijkse activiteiten. Daarbij komt een inwoner pas in aanmerking voor Powerful Ageing als er al beperkingen worden ondervonden. Dit maakt dat er motivatie zal zijn voor een steviger trainingsprogramma, dan dat er bij valpreventie wordt aangeboden.

Fatale termijn

Niet van toepassing.

Advies en draagvlak

Het voorstel voor het starten met een pilot voor dit interventieprogramma is besproken in het Regionaal Opgave Overleg Zorgen voor Ondersteuning. Daarnaast is dit voorgelegd bij het Algemeen Bestuur van de GR Sociaal door middel van een presentatie van HRC. Ook de Regionale Adviesraad Wmo is geïnformeerd, daarnaast zal het voorstel met hen worden gedeeld en zal een advies separaat worden meegestuurd.

Verdere procedure en uitvoering

Na instemming door het Algemeen Bestuur kan de implementatie starten. Verwachte startdatum van het interventieprogramma is 1 april 2024. We kunnen de gemeenteraden meenemen in de vorm van het organiseren van een regionale informatiesessie of door middel van een raadsinformatiebrief.

Communicatie

Het communicatieplan wordt uitgewerkt in de implementatiefase. Hierin zal nadrukkelijk aandacht zijn voor het creëren van draagvlak en de paradigmaverandering die moet plaatsvinden bij inwoners.

Bijlagen

Plan van aanpak Pilot Powerful Ageing.